

Šulinys

2010 m. Gegužė

Nr. 25

Merkinės Vinco Krėvės gimnazija

Ar kūryba gali pakeisti pasaulį?

Toks tolimas horizontas už lango, o pasaulis dar platesnis ir neaprepiamas. Mąstyti apie šios erdvės masę sunku, galėtume ją tik įsivaizduoti kaip milžinišką, gyvių knibždantį skruzdėlyną. Nūdienos pasaulyje vienas organizmas nėra aiškiai matomas ir pastebimas: įsilieję į masinį judėjimą skubame ir lekiame lyg patrakę, palikdami vien nykstančius pėdsakus. Kuriančiosios visuomenės dalis labiausiai iš visų žmonių kelia šio skruzdėlyno aukštį, taip kartu gerindama jo kokybę. Įsivaizduokime, jog kiekviena šios planetos šalis – tai lyg atskiras, iš šapelių sulipdytas kalnagūbris, o jo pamatai – kūryba. Tiksliausiai šis savaime įkvepiantis daiktavardis

galėtų būti apibūdinamas kaip jėga, kylanti iš pat žemės gelmių, lyg gyvybės medžio šaknys, keliančios tautą, valstybę, kiekvieną individą iš žemiškosios į dangiškąjį būtį.

Vis dažniau susiduriama su psichologine problema, visuomenėje apibūdinama kaip nepilnavertiškumo kompleksas. Pasijusti neberekalingam masinio vartojimo rinkoje, žymiau lengviau, negu tapti „naudingam“ šalies variklyje – ekonomikoje. Tapti menininku, kuriančiu žmogumi, trukdo realistinis mąstymas. Tūlam svarbiau užsidirbti pinigų, pelnyti visuomenės pripažinimą vartotojiškoje aplinkoje. Tačiau vertybės, *(Nukelta į 2 psl.)*

Ar kūryba gali pakeisti pasaulį?

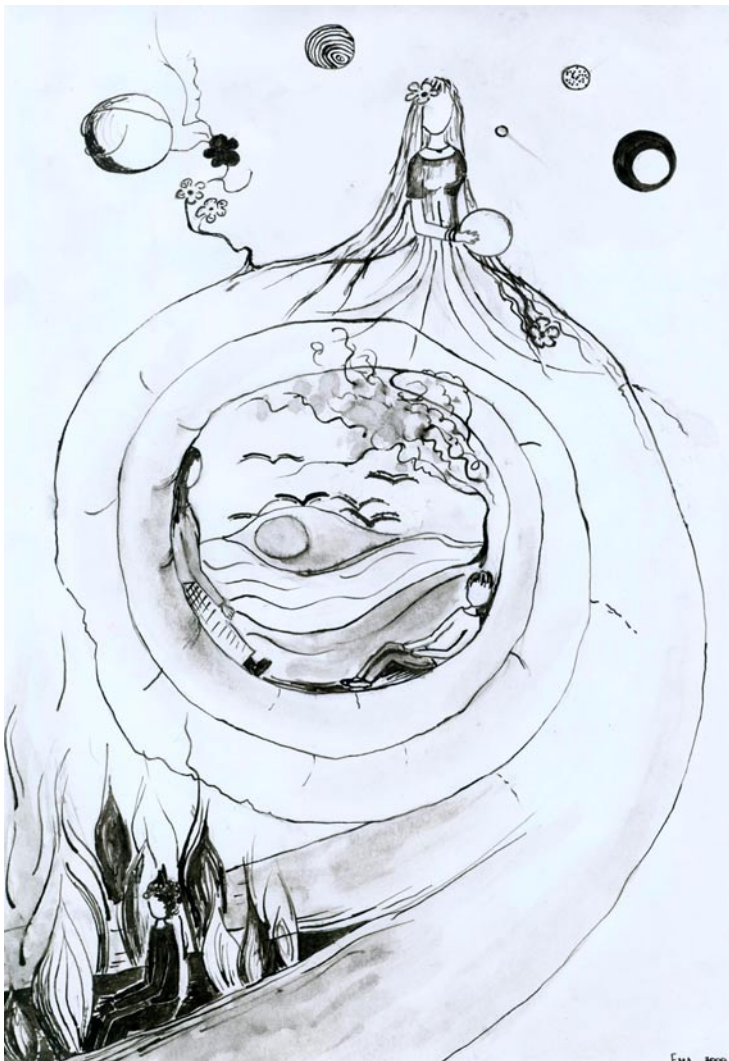
(pradžia 1 psl.) kurias kūryba suteikia žmogui, yra ne vien asmeniškios, apimančios jo dvasinę pasaulėjautą, tačiau itin svarbios pačiai visuomenei. Realiu pavyzdžiu mums galėtų tapti kai kurios užsienio šalys, propaguojančios žmogaus laisvę kurti, tiksliau, puoselėjančios daug vaisingesnę terpę įvairių sričių specialistams. Tikėjimas, jog kūryba gali pakeisti ne tik vieno individo asmeninį gyvenimą, plečia ekonominį, socialinį ir kultūrinį lygį šalies viduje.

Atsakydami į klausimą, ko žmogui reikia, mes turėtumėme atsižvelgti į jo poreikius. Pavasaris gatves užtvindė už rankyčių susikibusiomis porelėmis, kurios, lyg susitarusios, žaižaruojančiais žvilgsniais rodo meilės ištroškusį žmogų. Viena iš „Šulinio“ redaktorių Agnė neatsispyrė pavasariškoms

vilionėms ir pasidalino mintimis apie meilę... kuria, deja, vien sotus nebūsi. Švilpaujantis gegužės vėjelis kišenėje ne itin malonus vaikinukui, už parankės besivedančiam savąją mergelę pietų... Be pinigų, „ne tik popierėlių“, liks tuščias ne vien skrandis: negalėsi įsigyti knygų, kurios ims ir sugalvos pakeisti tavo gyvenimo įpročius (kaip kad atsitiko Kamilei), užmirši saldų kelionių kvapą, primenantį pusryčiams patiekiamus raguolius Paryžiuje, kuriuos dar ilgi atsimins išpūdingos kelionės dalyvė Giedrė. O Raimundos novelė „Kelionė“ dar paaštrins norą keliauti, ir ne vien svetur. Tik nepulkit dėl pinigų rūpintis karjera nuo 12 metų, kaip Greta, kuri, nuo mažumės susižavėjusi karininkės uniforma, leidosi į pavojingus nuotykius Alytuje, Šaulių stovykloje. Tai kaipgi gražiai gyventi galima? Ir be pinigų? Stebint žaliuojantį klevą prie tvoros močiutės sodyboj, kaip Rugilės kūrinyje apie tėvelį, kurį stiprino ošiantis medis už lango...

Ar visi šie išvardinti dalykai nusveria būtinumo skalę žmogaus akyse? Kuo kūryba yra pranašesnė? Atsakyti galėtų visa kurianti „Šulinio“ komanda. Kūryba – tai vartai, skiriančios įkvėpimą nuo užsnūdimo, greitkelio judėjimą nuo stovėjimo aikštelės. Galbūt net negalėtume įsivaizduoti, koku greičiu ir kaip toli ji gali nunešti. Ne kartą esame „ragavę“ įkvėpimo, jausmo, kai kiekviena kraujagyslė išsipučia nuo didelio adrenalino kiekio. O gal tai noras keistis, augti, siekti neįveikiamos ribos tarp buitiskumo ir tobulumo? Viena aišku, jog kurti – tai judėti, gyventi.

Tikėkimės, jog nesustosime ties jubiliejiniu, 25 – uoju „Šulinio“ numeriu, o stengsimės auginti kūrybą kiekviename laikraštuko puslapyje. Kas žino, gal kada nors išaugs sultingi vaisiai, lyg įrodymas mums patiems, jog kūryba mus nunešė toli toli, o mes pakeitėme pasaulį baltame popieriaus lape...

Emos Juškevičiūtės piešinys, II g kl., 2010

Asta Železauskaitė, III g kl.

Nejau pavirsime pilkom pelytėm lyg ūkanota rudenio naktis?

Dvidešimt metų gyvename laisvoje Lietuvoje. Dvidešimt metų ugdome jaunąsias atžalas, laisvai kalbame, rašome, skaitome savo archajišką kalbą ir it pirmosiomis braškėmis mėgaujamės žinojimu, kad tai seniausia kalba Baltijos šalyse. Tad pagalvokime, kaip galimybę laisvai, demokratiškai reikšti mintis panaudojame po dvidešimties metų nūdienes Lietuvoje. O kurgi jei ne žiniasklaidoje geriau galėtų atsispindėti mūsų visuomenės požiūris į gyvenimą, kultūrą, politiką, kitas aktualijas, kurios pasaldina mūsų sūrią kasdienybę.

Turbūt ne kartą girdėta pragmatiško žmogaus nuomonė: apie mane gerai arba nieko. Ši absurdiška frazė itin tiktų šiandieninei žiniasklaidai, kurios pagrindinė užduotis – iškapstyti popkultūros ar politikos veikėjų gyvenimo purvą ir tėkšti visuomenei, kaip patį įdomiausią ir svarbiausią dienos faktą, kai pasaulyje sprendžiami gyvybės ir mirties klausimai... Tampame, o gal virstame paskalų, gandų vampyrais, kurie su malonumu ryte suryja naujausias paskalas apie Zvonkę ir jos nagus, o tik paskui atžagariai dantimis kramto žinias apie krizę ar augantį nedarbą Lietuvoje. Juk kai aplinkoje trūksta šviesių gyvenimo spalvų, nejučiomis ieškome gėrio kitur, ten, kur jis toks palaidūniškai pasaldintas ir mums ranka nepasiekiamas. Žiniasklaida sukuria iliuziją, į kurią pasineriame nejučiomis: kodėl gi nepanėšėti į tą laibakoję, tobulų apimčių, perlinės šypsenos blondinę arba į raumeningąjį, baltymais temintantį vyruką Arnoldo Švarcnegerio veidu? Ne paslaptis, jog priemonės, skleidžiančios žinias, – tai galinga jėga, veikianti mus kaip niekas kitas ir verčianti daryti absurdiškiausius dalykus, kurie kartais sugriauna mūsų pačių gyvenimus.

Viena aktualiausių temų jaunimui skirtoje spaudoje – stebuklingiausios dietos, kurios paneles ir vaikinukus verčia siekti tobulybės.

Be abejonės, šiems gniaužtams dažniausiai pasiduoda į perfekcionizmą linkę žmonės. Anoreksija ar bulimija nusineša ne vieną jaunuolį, kuris tikėdamas visažinio žurnalisto išmintimi ir demonstruojama „praktika“ alina savo organizmą, taip pasirašydamas mirties nuosprendį pačiame savojo gyvenimo zenite.

Kuriame prevencijas prieš rūkymą ir alkoholio vartojimą, kad jaunuoliai netaptų anoniminių alkoholikų armija, o brandžiomis asmenybėmis, tačiau ar ne tie patys jaunimui skirti periodiniai leidiniai rodo, kaip jų numylėti dievukai išdidžiai pozuoja su cigarete rankoje ar ypatingu kokteiliuku. Tiesa, atvertę kitą puslapį išvystame skambiają frazę: „Rūkymas žudo“. Ko gero, net juoktis iš to nederėtų, nes tai

realybė, o ne ištrauka iš seno filmo. Tik, deja, visi gyvename šiame purve, kuriame viena ranka žiniasklaida mus glosto kovodama prieš rūkymą, o kita laisvai numoja ir leidžia suprasti, kad rašantiesiems, leidžiantiesiems ir rašinius palaiminantiesiems visiškai nusispjauti ant jaunų žmonių, kurie, beje, yra jų pačių ateitis.

Maudomės egocentrizmo jūroje, maitinamės gandų gardumynais, svaigstame gerdami gaivias tobulų kūno formų formules ir godžiai ryjame elito gyvenimo trupinėlius, kuriuos lesame lyg išbadėję, išvargę nuo žiemos speigų paukščiai. Tai skaudi mūsų gyvenimo realybė. Ir turbūt mūsų tėvams prieš dvidešimt metų net mintis nebūtų šovusi, kad jų vaikams bus grūste grūdama masinė kultūra, atimsianti unikalias asmenybes ir paversianti vienodomis pilkomis pelytėmis lyg ūkanota rudens naktis, nors ir toji naktis turi savąjį šarmą, ne taip, kaip eilinė peroksidinė „olia lia“ pupytė...

Agnė Bielinytė, III g kl.

Rašinytės dalyvavo Jaunųjų žurnalistų konkurse

Aiščio Jurkonio II g kl. fotografija, 2010

Sapnas, trukęs savaitę

Balandžio 19 – 25 dienomis, visą savaitę penki gimnazijos mokiniai: Kamilė Jakavonytė, Martynas Žėkas, Arnas Rutkauskas, Austėja Stravinskaitė ir aš – Giedrė Pačkauskaitė bei mokytojas Eimantas Vitkauskas keliavome po žinomiausias Prahos, Strasbūro, Paryžiaus, Berlyno vietas. Kelionės tikslas buvo Europos Parlamentas. Jei ne Laima Andrikienė, viso to nebūtų įvykę. Ši savaitė mums buvo nepaprastai graži, stulbinanti, maksimaliai išnaudota ir ta, kurią dar norėtusi pakartoti.

Balandžio 19-oji. Mūsų įgula, kurią sudarė studentai iš Klaipėdos, mokiniai iš Varėnos „Ryto“, Vilkiautinio, Merkinės, Lazdijų mokyklų, gidė, L. Andrikienės padėjėjas Valdas Kilpys, du vairuotojai, patraukė iš Lietuvos Čekijos link. Pro Lenkiją važiuojame visą dieną. Naktį praleidome Čekijos viešbutyje, ryte papusryčiauvę išvykome į Prahą. Žydintys medžiai, atsiveriantys namų vaizdai už kalvų sudarė gražios šalies įvaizdį. Labiau Čekiją pažinti mums padėjo gidė. Šalies nacionalinės

spalvos yra juoda, balta, raudona. Neatsiejama čekų gyvenimo dalis yra alus, jau nuo II amžiaus jis minimas rašytiniuose šaltiniuose, o XVI a. parašyta pirmoji knyga apie alaus darybą. Senovėje alus, sumaišyta su pienu ir žaliu kiaušiniu, buvo laikomas stiprinančiu gėrimu, dabar mėgiamos alaus sriubos, keptas pelėsinis sūris prie jo. Čekų nacionalinė žuvis yra karpis, o mėsa – kiauliena. Desertams mėgsta miltinius patiekalus, įvairius pyragus, dar vadinamus kalačiais. Seniausiam išlikusiam restoranui per 500 metų. Tiesa, tebėra dar išlikusi tautelė, dėvinti tautinius kostiumus, pagal juos seniau buvo galima spręsti, iš kokio Čekijos regiono esi kilęs. Patys gyventojai nėra labai tikintys, per didžiąsias šventes, ypač per Užgavėnes, mėgsta rengti karnavalus.

Tiesa, Prahoje laikomos ir šv. mišios lietuviams, tik ne lietuviškai. Pačių mūsų tautiečių yra 50, arba tiksliau, tai – meilės emigrantai. Lietuvių sutikti neteko, tačiau daugybę, įvairiai kalbančių turistų teko

išvysti ir išgirsti sostinėje Prahoje. Bene visuose miesteliuose pastatyti paminklai maro aukoms, vienintelę Prahą liga aplenkė, nes miestas išties buvo švarus. Čia pastatytas paminklas taip pat marui, tačiau kitoks – jis dėkoja, kad baisi ligą aplenkė miesto gyventojus. Bene didžiausią išpūdį paliko šv. Vito katedra, karalių rūmai, didžiojo Karolio tiltas bei viso miesto panorama. Praha niekada nebuvo perstatoma, jai įvairias detales pridėjo kiekviena epocha. Taigi, toks miestas mums ir pasirodė – senovinis bei didingas.

Trečiadienis. Mes jau Strasbūre. Pusryčiai prasidėjo pažintimi su prancūziškais rageliais. Mano prisiminimuose jie visuomet išliks dangiško skonio. Po gardaus ryto Strasbūre patraukėme link Europos parlamento. Nenuvylė. Labai patiko. Milžiniška posėdžių salė, europarlamentarai čia gali kalbėti sava kalba, nes yra vertėjai, tereikia užsidėti ausines, kurios pritvirtintos prie kėdžių, ir susirasti savo šalies vertėjo kanalą. Deja, su ponija Laima Andrikiene susitikti neteko. Ji negalėjo atvykti dėl nepalankios oro erdvės (Islandijos ugnikalnio dūmai), bet mus šiltai pasitiko Rokas Grajauskas. Čia sužinojome apie Europos Parlamentą, apie pareigas, kurias eina europarlamentarė, susipažinome su Paco – jos ispanų kalbos mokytoju ir europarlamentaru. Pietus valgėme šiame pastate. Prancūzai buvo be galo mandagūs, šilti, atsipalaidavę, besišypsantys žmonės. Iš tiesų, labai gera išgirsti iš nepažįstamo žmogaus nuoširdų „Bon appetit“. Popietę praleidome mieste, aplankėme gotikinio stiliaus Dievo Motinos katedrą. Joje pasijunti kaip tikruose Dievo namuose – pakylėtas ir labai mažytis. L. Andrikienės kvietimu, vakarieniavome viename iš Strasbūro restoranų. Buvo pakelti tostai, išreikšti padėkos žodžiai poniai L. Andrikienei, skaitytos lietuviškos eilės, sudainuotos dvi lietuvių liaudies dainos, vieną iš jų atliko ir mūsų Austėja.

22-oji mėnesio diena. Paryžiaus, mes jau čia! Tankiai gyvenamas miestas, gyventojų kaip trys Lietuvos – 10 milijonų, o kiek dar

turistų... Pirmiausia apsilankėme Viktoro Hugo aprašytoje Paryžiaus katedroje (Notre Dame de Paris), tačiau mažesnėje nei pirmoje – Strasbūre. Beje, rašytojo romano herojus Kvazimodas iš tiesų kažkada gyveno Paryžiuje, tik ne šioje katedroje. Jei ne knyga, pastatas būtų buvęs nugriautas. Po to patraukėme link Bastilijos aikštės, didelės kolonos, ant kurios viršaus angelas. Patys pastatai išpuošti, barokas stipriai palietęs šio miesto dvasią.

Įdomu tai, kad gatvėse nėra daug gamtos, todėl ant namų stogų įrengtos terasos. Tik parkuose jau viskas žydi, labai šilta, ant žolytės prisėdę įsimylėjęliai, niekas neskuba, nelekia, restoranuose, kavinukėse ramiai kalbasi žmonės. Tokie ir mes, lietuviai, buvome – mėgavomės akimirka. Iš arčiau apžiūrėjome Invalidų rūmus. Jūs įsteigti sumanė Karolis XIV, daugybė sugrįžusių suluošintų prancūzų kareivių elgetaudavo, neturėdavo kur gyventi. Dabar šiame ištaigingame pastate, su 7 kilogramų aukso kupolu, ilsisi pats karvedys Napoleonas Bonapartas. Nusifotografavome ir keliavome toliau pro prabangiausias miesto gatves su vardinėmis parduotuvėmis, pro Elziejaus laukus link Triumfo arkos ir galiausiai į taip lauktą Eifelio bokštą. Vėliau bandėme klausinėti prancūzų kalba, tačiau išgirdę atsakymą nieko nesupratome... Tad teko kalbėti angliškai, ypač kai ieškojome vyno parduotuvės. (Nukelta į 6 psl.)

Sapnas, trukęs savaite

(pradžia 4 psl.) Prieš tai gavome pamoką apie vyną – perkant šį nacionalinį gėrimą svarbu, kad butelio dugnas būtų kuo įgaubtesnis, patartina nepirkti „Vin de table“, aukštesnę kokybę užtikrina ir kontrolės patvirtinimas ant butelio, pirkdamas „Bordeaux“ retai kada prašausi pro šalį. Įdomu tai, kad nors prancūzai ir gurkšnoja vyną prie pietų stalo, vartoja jį įvairiems patiekalams, tačiau nesiskundžia prasta sveikata. Pasirodo, vinas pašalina cholesterolį iš kraujo. Žinoma, tai ne vienintelė priežastis, kodėl jie puikios sveikatos. Prancūzai važinėja dviračiais, daug bėgioja. Pačiai teko išvysti. Apie Paryžių kalbėti sunkiausia, nes nusakyti visa tai, kokį išpūdį jis paliko, tikriausiai neįmanoma. Tas grožis, kurį pamatai pakilus Eifeliu, ir tas jausmas, kai regi Prancūziją po savo kojomis, – toks didelis, kad tam apsaityti žodžių nėra. Reikia pačiam patirti, pajauti tą dvasią, kultūrą. Jau vėlai vakare apsalę nuo išpūdžių išvažiavome iš miesto, norėjosi ir ašarą nubraukti... Taip patiko.

Paskutinė stotelė – Vokietija, Berlynas. Nusivarėme nuo kojų, išvaikščiojome Berlyną skersai ir išilgai, sukorėme apie 20 kilometrų. Pamatėme Reichstagą, Hitlerio būstinę. Deja, į vidų patekti nepavyko, nes tą dieną turistams nebuvo leista įeiti. Pats miestas nepadarė itin didelio išpūdžio, viskas perstatoma, nugriaunama, kas nereikalinga. Čia daug daugiau žalumos nei Prancūzijoje, gamta tikrai graži, daugybė suvenyrų parduotuvių, bene keisčiausiai pasirodė Berlyno sienos gabaliukų pardavinėjimas. Vokiečiai pasirodė gana šalti, tačiau mandagūs. Gali eiti per raudoną šviesoforą ir jie palauks, nepypins ir nesikeiks. Vokiški viešbučiai labiausiai patiko. Labai tvarkingi, švarūs, kambariuose atvykusius svečius pasveikina saldainiai ant pagalvės. Štai tokia buvo savaitė. Išpūdinga, labai šilta, pilna šypsenų, juoko, gerų žmonių, ilgesio likusiems Lietuvoje, susižavėjimo šūksnių, saulės, skanios kavos autobuse. Visa mūsų komanda buvo ištis draugiška. Ačiū Laimai Andrikienei, kaip ir kitiems Lietuvos europarlamentarams, kurie kartas nuo karto pakviečia savo tėvynainius aplankyti Europos širdies.

Su šypsena

Giedrė Pačkauskaitė, III b klasė

Arno Rutkausko IIIg kl. fotografijos, 2010

Karjerą pradėjau daryti jau dvylikos metų

Būdama dvylikos pirmąkart nuvažiavau į Jaunųjų šaulių stovyklą Pivašiūnuose. Nuo tada ir esu Lietuvos šaulių sąjungos organizacijos narė.

A. Juozapavičiaus jaunųjų šaulių rinktinėje pasiekiau nemažai: esu rinktinės Taryboje, gavau būrio vado pareigas, dalyvavau Respublikinėse jaunųjų šaulių žaidynėse, gavau civilinės saugos pažymėjimą, vardinę dovaną nuo Krašto apsaugos ministro. Įgijau šaulio – instruktoriaus kvalifikaciją.

Šaulio – instruktoriaus kursus baigiau Rukloje, per keturias sesijas. Paskutinę sesiją buvo atrinkti 25 geriausiai baigusieji kursūs ir 2008 m. rugpjūtį išvyko į tarptautinę Anglijos kadetų stovyklą Anglijoje, tarp geriausiųjų buvau ir aš. Nuo 2004 m. dalyvauju rinktinės jaunųjų šaulių mobiliuose stovyklose, ten einu būrio vado pareigas. Dalyvauju ir rinktinės kultūrinėje

– sportinėje veikloje. Taigi, išties karjeros pradėjau siekti jau 12 m. tapusi jaunąja šaule.

Mane sužavėjo kariška drausmė ir atsakingumas. Nuo tada savęs daugiau niekur kitur neįsivaizduoju, tik šioje srityje, todėl nusprendžiau pabandyti įstoti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją (LKA).

2009 m. gruodžio 2–3 d. dalyvavau atrankoje į LKA. Buvo gan sunku. Reikėjo ne tik fiziškai, bet ir protiškai padirbėti. Atrankoje dalyvavo 8 žmonės, daug kas po atrankos suprato, jogtai ne jų pašaukimas, todėl nusprendė nesimokyti akademijoje, o pabandyti surasti save kitur.

Įvykdyti fizinio pasirengimo normatyvus visiems sekėsi gana sunkiai, nes prieš atranką buvom persirgę gripu. Kai kurios užduotys reikalavo loginio mąstymo: kognityvinės, planavimo užduotys ir pan. Taip pat buvo nustatinėjimas mūsų intelekto koeficientas.

Mus visada stebėjo trys komisijos nariai,

kurie ir nusprendė, kas tinkamas, o kas ne studijoms LKA. Motyvaciniuose pokalbiuose komisijos nariai klausė, kodėl norime studijuoti LKA, kodėl pasirinkome būtent tokį kelią ir pan. Kadangi atrankoje dalyvavome tik dvi merginos, komisija netgi bandė mus atkalbėti, kad nestotume į karinę aukštąją mokyklą, nes labai sunku merginoms pakelti didelį fizinį krūvį.

Manęs nepavyko atkalbėti, nes aš jau buvau dalyvavusi pratybose miškuose. Ten turėjau visą laiką su savimi nešiotis beveik 5 kg sveriantį automatą, amunicinį diržą ir karišką kuprinę, todėl nebijau, kad man nepavyktų pakartoti tai dar kartą.

Mane labai nustebino tai, kad dauguma vaikų, dalyvavusių atrankoje, sakė, kad mūšio lauke sau porininku pasirinktų moterį, o ne vyrą, nes jos daug ištvermingesnės ir ne taip greitai palūžta. Mano pažįstami vyrai ir vaikinai galvoja atvirkščiai, todėl

bandė mane atkalbėti, kad nestočiau į LKA, nes, jų supratimu, merginoms ten ne vieta. Pati esu mačiusi tai, kad merginos kartais daug daugiau ištveria negu vaikinai, todėl pasitikiu savimi ir net nežadu persigalvoti.

Kai pasakiau savo šeimai ir draugams, kad noriu stoti į LKA, jie mane palaikė. Visada sakydavo, kad man pavyks. Labiausiai pasitikėjo manimi mama, ji džiaugiasi, kad pasirinkau tokią profesiją ir kad pati savo jėgomis siekiu tikslo. Taigi, jų nenuvyliau, nes po atrankos kitą dieną paskambinau į LKA atrankos centrą, kur man pranešė puikią žinią, kad perėjau atranką į LKA. Dabar man liko tik baigti vidurinę, gerai išsilaikyti egzaminus ir paduoti prašymą studijuoti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Tikiuosi, man pavyks įstoti, baigti ten mokslus ir gauti leitenanto laipsnį.

Greta Sereičikaitė, IIIb g kl.

Surask mus sugniaužęs delną

2010 m. vasario 19 dieną Merkinės Vinco Krėvės gimnazijos salėje vėl suskambo jaunas poetinis žodis, dainuojamosios poezijos akordai. Tai jau antrasis toks vakaras Merkinėje, kurio intencija – suteikti galimybę kuriantiems gimnazistams, mokytojams paskleisti savo poetinį žodį, mintį, muziką. Ir tų kuriančių žmonių ratas vis plečiasi. Pamažėle, subtiliais žingsneliais juda į priekį. Tai nepaprastai džiugina, ir man, kaip mokytojui, suteikia dvigubą laimę matyti, kokie kūrybingi žmonės mokosi mūsų gimnazijoje.

Kaip ir dera organizatoriui, žodį tariau aš. Manau, geriausias būdas paskatinti vaikus – pačiam parodyti pavyzdį. Jis nuskambėjo bardiška daina „Ryto aksomas“, kurią sukūriau dar pernai ir krikštą ji gavo Vilniuje, dainuojamosios poezijos vakaronėje „Bohemos“ klube. Po mano išanginio žodžio klausėmės Miglės Kalvinskaitės – vakaro vedėjos. Išties, Miglė žengė stiprų žingsnį į priekį ir jos kūryba stebina savo branda ir tematikos platumu, idėjos gelme. Leisiu sau pacituoti keletą minčių iš Miglės kūrybos:

„...Juk tu nori sužinoti, kas mes? Mūsų gyvenimai jums nepasiekiami, bet širdys atvertos. Keliai, kuriais žengiame mes, jau pažymėti jūsų pėdomis, bet mes kojas statome taip, kad paliktumėm šalia naujas, ryškesnes pėdas. Kai jūs žiūrite į tamsą ir galvojate, kad ten nieko nėra, mes žengdami į ją atsiduriame namuose. Ten, kur ieškote, mūsų niekada nerosite, mes būname ten, kur slepiatės jūs.“

Vėliau išgirdome Vitos Pačkauskaitės ir Justinos Ivanauskaitės duetą. Merginos atliko malonaus skambesio dainą „Tu nežinai“ pritardamos gitaromis. Po draugiškų ovacijų Miglė pakvietė Raimundą Sikorskaitę. Raimunda turi puikią kūrybinę gyslele, tik

jos jėgos buvo nukreiptos prozos link, tačiau specialiai šiam vakarui gimnazistė sukūrė ir eilėraščių. Išgirdome netikėtą satyrą Valentino dienos tema ir nuotaikingą eilėraščių „Visiems. Trumpas“. Ir vėl daina – šį sykį išvydome kitokį duetą – pianinu skambino Eglė Barysaitė, o jai gitara pritarė Vita. Melodingi balsų sąskambiai nepaliko abejingų ir šiai dainai.

Vakaras tęsėsi. Šiomet, kaip ir pernai, kvietėmės svečius, tik šį sykį sutrukdė nepatogi data, artėjantis darbo šeštadienis. Todėl Vilniaus universiteto filologės Kotrynos Andriuškevičiūtės eiles išgirdome Kamilės Šidlauskaitės balse. Labai efektingas, sodrus Kamilės balsas, regis, įsigėrė į kiekvieną. Po to vėl žodis man, kartu su mokytoja Rita subardavome dar vieną savos kūrybos

dainą „Bėganti su vilkais“, malonu dainuoti tarp artimų žmonių, nors jaudulys kur kas didesnis nei bet kurioje kitoje scenoje. Po mūsų nuoširdžius kūrinius paskaitė Žymantė Indrašiūtė. Nuskambėjusios eilės „Broliui“ ir „Drugelių lopšinė“ labai patiko, juolab Žymantė visuomet pasižymėjo originalumu ir branda.

Gražu, kai jauni žmonės turi ką pasakyti, bando svajas, savo pastebėjimus pasaulyje išreikšti per muziką. Taip ir šis vakaras – labai svarbus kūrėjui. Taip jis turi galimybę pasirodyti scenoje, išreikšti savo mintis, pagražinti mūsų gyvenimus savo kūryba. Šaunuoliai. Tiek galiu pasakyti ir jau dirscioju į ateitį. Kiek dar nuostabaus laukia joje?

Šventę papuošė Sonatos Leknickaitės ir Giedrės Pačkauskaitės piešiniai.

Dailės mokytojas Vytautas Černiauskas

*Aisčio Jurkonio nuotraukoje:
Žymantė Indrašiūtė skaito savo kūrybą.*

Raimunda Sikorskaitė „Kelionė“

(ištrauka iš novelės „Kelionė“)

Pradėjo temti, o Silvija dar nebuvo radusi ligoninės, bet ir valgyti norėjo. Kadangi prisiminė Birutę sakius, jog imti saldinių iš svetimų negalima, tai ji priėjo prie kiosko ir pardavėjos paprašė valgyti. Pardavėja mėsiai ir įtartinau pažvelgė, bet davė bandelę ir atsigerti, o mergaitę pasodino kiosko viduje ant kėdutės.

– Aš einu paskambinti. Tuoj grįšiu, bet tu tik niekur neik, gerai? – ji nuėjo. Silvija neskubėdama valgė. Prie kiosko priėjo pirkėjas.

– O, kokio jauna pardavėja, – tai buvo senukas, panašus į Silvijos dieduką, tik žilas.

– Aš ne pardavėja, – atrėžė ši, – tuoj pakviesiu. Palaukit.

Silvija pašoko nuo kėdės, bet nemanė kviesti pardavėjos. Ji apsisuko ir nupėdino ta kryptimi, kur pagal ją turėjo būti ligoninė.

Eiti ilgai nereikėjo. Kai mažylė pasisuko per petį įsitikinti, ar neseka jos pardavėja su žilu seneliu, šalimais sustojo automobilis. Tai buvo policininkai, Silvija juos atpažino tik todėl, kad močiutės kaimynas buvo jaunas policininkas, tad ji jau matė, kaip atrodo jų uniformos, o toks automobilis – baltas, su švyturėliais ant stogo ir su žaliomis juostomis – irgi stovėjo pas kaimynus. Kai įsėdo vidun, jai pasirodė, jog dėdė policininką ji irgi pažįsta, bet nuovargis buvo per stiprus, kad mergaitė išdrįstų to paklausti.

Jau temo, o Silvijos ant galinės sėdynės niekas nematė iš lauko (juk ji dar mažiukė!).

– Tai kur, panele, trauki? – paklausė vienas griežtu balsu.

– Pas močiutę.

– O kur tavo močiutė?

– Ligoninėj.

– O tu ką čia veiki?

– Einu pas ją.

– Iš kur tu eini?

– Iš ten, – rodo į galinį automobilio langą.

– O pas ką nors atvažiavai?

– Pas podžius.

Policininkai nusijuokė, Silvija nesuprato, dėl ko jie juokiasi. Birutė ir Vytautas iš tiesų jos „podė“ ir „podžius“ – krikštatėviai.

– O kas jie tokie?

– Birutė ir Vytautas.

– O jie tau giminės? Dėdė su teta?

– Ne.

– O tai kas?

– Taigi sakiau – podžiai.

– Nesuprantu... – prunkšteli policininkas.

– „Podžiai“ – tai kaip mama ir tėtis, – aiškina mergaitė, – bet netikri.

– Aa! – suvokia vienas. – Taigi krikštatėviai!

– Nežinau. Podžiai, ir tiek, – tarsteli mergaitė.

– Hm! – susimąsto kitas policininkas, – „podžiai“... Pirmą kartą girdžiu.

Tada jis pasiėmė radiją ir sumurmėjo kažką panašaus į tai, jog rado vieną mergaitę, ar atsirastų vietos ligoninėje, nes mergaitė nežino, kur gyvena.

Silvija žinojo, kur gyvena, – Pamūšio kaime, netoli Taujėnų. Ji norėjo tai ištarti policininkui, bet žvilgtelėjusi pro langą išvydo gatvėje degančius žibintus – vadinasi, diedukas jau miega. Nieko tokio, kai senelis išsimiegos, tada ir pasakysiu, kur gyvenu. Silvija užsnūdo, bet

neilgam. Mergaitę prikėlė policininkas, kuris nežinojo, ką reiškia „podžiai“. Apsnūdusi ji išlipo iš automobilio.

Mergaitė ėjo drąsiai. Atsivėrė milžiniškos stiklinės duris, palaukė, kol ateis dėdės policininkai, tada suglumo, nes įėjo į labai didelę patalpą ir jos drąsa kaipmat dingo. Silvija sekė paskui dėdes. Visi spoksojo išpūtę akis, visiems buvo įdomu, nes ir pati Silvija pastebėjo, jog ji tarp šių vyrų atrodo kitokia. Aplinkui zujo seselės šviesiais ar net baltais drabužiais, o maži vaikai lakstė apsirengę pižamomis...

Darbas dalyvavo 42-ajame Jaunųjų filologų konkurse.
Sonatos Leknickaitės, 8a kl. piešinys

Mano asmeninis knygų dešimtukas

Knyga, kaip kadaise yra pasakęs A. Debruselis, tai „indas, kuris mus pripildo, bet pats netuštėja“. Kiekviena perskaityta knyga mus vienaip ar kitaip veikia: vienos tenkina pažinimo jausmą, kitos teikia estetinį pasigėrėjimą, trečios turtina mūsų vidų. Skaitydami tobuliname savo supratimą apie žmogaus vidinį pasaulį, vertiname savo ir kitų jausmus, emocijas. Perskaityta knyga atskleidžia per amžius kurtas ir puoselėtas tradicijas, vertybes. Mano manymu, besivystančiai asmenybei, tokiam jaunuoliui, kaip dauguma mano bendraamžių, knyga turėtų būti dvasinės kultūros šaltinis.

O dabar kaip tik ir pamėginsiu pristatyti savo šaltinius, kurie turtina mano vidinį pasaulį. Kalbėsiu apie perskaitytas knygas ir iš jų sudarytą mano asmeninį knygų dešimtuką. Į šį sąrašą pateko knygos, padariusios didžiausią įtaką mano gyvenime. Žinoma, šis sąrašas rytoj gali būti koreguojamas, daug kas priklauso nuo nuotaikos ir nuo naujų surastų perlų.

Pradėsiu nuo trijų romanų, kurie, nesuklysiu pasakius, pakeitė mano gyvenimą ir paliko neišdildomą įspūdį. Pirmasis – Jodi Picoult „Devyniolika minučių“. Pagrindinis įvykis, apie kurį sukasi romano siužetas, šurpus ir ne kartą matytas žiniose ar spaudos pranešimuose. Tai devyniolika minučių trukę šaudymai mokykloje, kuriuos paskatino nuolat kenčiamos patyčios ir terorizavimas. Skaitydama knygą, bandžiau suprasti, kodėl vaikinai per devyniolika minučių sušaudė bendraamžius, mokytojus ir visus kitus savo skriaudėjus. Mėginau įsivaizduoti save pagrindinio veikėjo vietoje. Kaip aš elgčiausi, jeigu iš manęs būtų tyčiojamasi? Aš, kaip ir autorė, mėginau sau iškelti daugybę sunkių klausimų, į kuriuos nėra lengva rasti atsakymus. Man atrodo, jog galėčiau savo gyvenimą skirstyti iki šios knygos perskaitymo ir po jos perskaitymo. Pasikeitė mano požiūris į patyčias, pati stengiuosi taip nesielgti ir bandau sudrausminti tuos, kurie tyčiojasi iš silpnusių. Kartais „kietuoliams“ rekomenduoju perskaityti knygą, kad jie nebūtų tie, kuriuos sušaudė per devyniolika minučių...

Antrasis romanas, nemažiau įsirežęs man

atmintin, tai Lisos See „Baltoji gėlė ir paslaptingoji vėduoklė“. Knyga sudomino nuo pat pradžių. Greitai ir lengvai skaitoma istorija supažindino su rytų šalies kultūra, aprašė uždara moters gyvenimą XIX a. Kinijoje. Skaitydama stebėjau, kad apie vergystę, pažeminimą, fizines kančias nuo vaikystės ir išgyvenimus kalbama taip pakylėtai, paprastai, nieko nekaltinant, niekuo nesibaisint ir nesistebint. Lyg tai būtų normalu, savaime suprantama. Labiausiai mane paveikė kojų rišimo ritualas: kai mažai mergaitei pradedamos rišti kojų pėdos, norit išgauti tobulą lotoso žiedo formą, nuo kurios priklauso merginos ateitis. Romane daug gražių minčių pamąstymui, daug ką galima pritaikyti sau. Tačiau be skaitymo malonumo ir rytietiško subtilumo visoje knygoje tvyro liūdesys. Negaliu sakyti, kad emociiniu požiūriu tai lengvas kūrinys.

Trečias romanas – Herbjorg Wassmo „Stiklinė pieno“ – taip pat apie tragišką jaunos merginos gyvenimą. Tačiau šį kartą veiksmas rutuliojasi ne Kinijoje, dalis jo vyksta Lietuvoje. Dortė – jauna, naivi lietuvė mergaitė, kilusi iš skurdžios šeimos, norėdama padėti savo motinai, pati to neįtardama išvažiuoja dirbti į užsienį ir pakliūna į prostitucijos tinklo liūną, iš kurio ištrūkti merginai labai sunku. Romanas apie žiaurų pasaulį, kuriame moterys yra tik prekės, o jas už pinigų gali valdyti vyrai. Šis kūrinys atmerkė man akis, koks iš tiesų gali būti gyvenimas, supratau, kad pasitikėti žmonėmis neverta ir kad savo laimę gali susikurti tik pats.

Ketvirtąją vietą savo asmeniniame knygų dešimtuose skyriau knygai „Iš kur aš atsiradau?“ Tokios aukštos vietos ji nusipelnė todėl, kad, visų pirma, tai pirmoji mano perskaityta knyga, o antra, ji pakeitė mano mąstymą, iš kur atsiranda vaikai. Aš, kaip ir visi, būdama šešerių metų, galvojau, kad mane rado kopūstuose, arba gandrais atnešė. Tačiau, perskaičius šią švietėjišką pobūdžio knygelę, supratau, kaip yra iš tiesų. Na, o visai neseniai internete radau šios knygelės elektroninę versiją, ilgai nelaukus suskubau perskaityti. Mane apėmė nostalgija, aplankė prisiminimai... Suvokiau, kad turėdama savo vaikų, būtinai jiems įteiksiu knygelę, idant

jie patys perskaitytų ir man nereikėtų raudonuoti, pasakojant, iš kur atsiranda vaikai.

Žinoma, negalėčiau nepaminėti ir lietuvių autorių, kurių kūriniai paveikė mano gyvenimą, daugiau ar mažiau turėjo jam įtakos. Vienas iš geriausių lietuvių autorių romanų – B. Sruogos „Dievų miškas“. Knyga padeda suprasti Antrojo pasaulinio karo žiaurumus, konclagerių siaubą. Kaip ir mano anksčiau vardinti romanai, šis taip pat atskleidė žmogaus stiprybę, gebėjimą išlikti net ir sudėtingiausiais gyvenimo momentais. Skaitant kūrinį negalima nesistebėti autoriaus ironija, tai vienintelis ginklas prieš patiriamus žiaurumus. Perskaičiusi knygą, geriau perpratau istorinius faktus apie koncentracijos stovyklas, knyga mane paskatino atsigręžti į praeitį, gilintis į žmonių jausmus, kuriuos jie patyrė būdami toli nuo tėvynės, jausdami mirtį, kvėpuojančią jiems už nugarų.

Kalbant apie kvėpavimą, šeštoje knygų dešimtuko vietoje paminėti norėčiau visai neseniai skaitytą romaną „Kvėpavimas į marmurą“. Ši knyga apie skaudžią vienvės dramą, apie šeimą, apie vyrą ir moterį, apie vaikus ir skaudžias išdavystes. Jauna šiuolaikinė lietuvių rašytoja Laura Sintija Černiauskaitė puikiai žongliruoja žodžiais, sakiniais, jais kuriama nuotaika. Romanas man paliko įspūdį dėl to, kad jame paliečiamos skaudžios, širdžiai artimos gyvenimiškos temos.

Kitose dviejose apysakose J. Biliūno „Liūdna pasaka“ ir R. Granausko „Gyvenimas po klevu“ gvildenamos su senatve susijusios temos. „Liūdnoje pasakoje“ J. Biliūnas stengėsi atskleisti žmogaus tragišką lemtį, jo dvasinius išgyvenimus. Apysakoje aprašomas tragiškas, klaikus moters gyvenimas, kur susipynę tikra ir netikra, kur likimas žaidžia žmonėmis ir jų jausmais. Apskritai J. Biliūnas man visada bus rašytojas, palietęs jautriausias žmogaus sielos kerteles. Nerandu jokio kito kūrėjo, kuris paprastas, gyvenimiškas istorijas mokėtų taip atskleisti, aprašyti, kad skaitytojas nubrauktų ašarą. R. Granausko apysaka „Gyvenimas po klevu“ mane taip pat sugraudino. Paliesta opi sovietinio žmogaus problema – atsisveikinimas su agrarine kultūra. Skaudu matyti senąją

Kairienę, jausti jos skausmą dėl griunamų namų, tolstančių artimųjų. Paliečiama skaudi dabarties tema – susvetimėjimas. Perskaičius apysaką aplankiau seniai matytą močiutę, išklausiau ir pakalbėjau su ja. Iš tiesų, ši istorija verčia būti geresnį, atidesnį senyvam žmogui.

O knyga, mokanti branginti draugystę, meilę, išrauti iš savo širdies pyktį, kaip baobabus, yra Antuano de sent Egziuperi „Mažasis Princas“. Šios filosofinės pasakos meniniai vaizdai perteikia sudėtingą vaikų ir suaugusiųjų pasaulį, nors knyga apibūdinama pasaka, tačiau ji skirta suaugusiems. Knygoje filosofiškai pasakojama apie žmogaus likimą, gyvenimo prasmę, kritikuojama visuomenė, paviršutiniškas suaugusiųjų gyvenimas. Šią knygą visada galėčiau nešiotis savo rankinėje ir užplūdus blogoms emocijoms ją skaityti, nes tai knyga – spinduliuojanti gėriu.

Na, o pati paskutinė knyga, esanti mano sąrašė, kurią kiekvienas save gerbiantis merkinis turėtų būti perskaitęs – tai Merkinės knyga. Ši knyga, kaip ir „Dievų miškas“, pagilino jau turėtas istorines žinias apie Merkinę, jos didingą praeitį. Perskaičius knygą aš dar labiau didžiuojuosi esanti Merkinės gyventoja.

Taigi, pristačiau Jums savo mėgiamiausias dešimt knygų, kurios mano gyvenime užima svarbią vietą. Mano nuomone, kiekvienas žmogus privalėtų turėti asmeninį knygų dešimtuką, šis sąrašas padėtų apibūdinti žmones, pagal jį galima pažinti žmogaus vidinį pasaulį.

Kamilė Jakavonytė, IV g klasė

Žmogus – tai arena, kur grumiasi šviesa ir tamsa, gėris ir blogis

Žmogus turbūt viena chaotiškiausių būtybių, kurias yra sukūręs Dievas. Vieną akimirka jis pats laimingiausias, šokinėja iš laimės, pralinksmina kitus, o štai kitą – visas užsiplieskęs iš pykčio ir nė nemėgink pasitaikyti tokiam po kojų. Atrodo, žmogų gerai pažįsti kaip savo penkis pirštus, o jis ima ir pasielgia taip, kaip niekada negalvojai,

– tiesiog apstulbina artimuosius savo elgesiu. Žmogus tarsi teatras, arena, kur vieną sceną keičia kita, kur maišosi įvairiausi „prieskoniai“, t.y. asmens charakterio savybės... Žmogus – tai arena, kur grumiasi šviesa ir tamsa, gėris ir blogis. Labai dažnai koks geruolis akimirksniu tampa piktas ir atvirkščiai: staiga iš depresijos, liūdnu minčių iškamuotos žmogystos išsiritą gyvybę cirkuliuojanti būtybė. Tai tik pateisina, jog kiekvieno iš mūsų viduje grumiasi šviesa ir tamsa, gėris ir blogis, visai kaip teatre, kaip arenoje...

Justina Ivanauskaitė, III g kl.

Emos Juškevičiūtės piešinys, II g kl., 2010

Noriu, kad jie leistųsi

Noriu, kad jie leistųsi
Parašutais ant palangės,
Per langus,
Pro langus,
Padangėm,
Patrankom,
Rankom
Ant palangės,
Mano pėdom nuvalytos,
Tavo kumščiais dažytos.

Tupėtų ant mano palangės,
Prie tavo pilies lango.
Valdovai klupsčiais eitų,
Ratu, taku,
O tu šauktum mane.

Karlsonas, spjovęs į stogus,
Atskristų, žiūrėtų į tave.
Ir staiga –
 ji šoka per langą –
Palangė lieka tuščia...

Miglė Kalvinskaitė, II g kl.

*Eilės publikuojamos
ir interneto svetainėje www.zaliazole.lt*

Neskaudink tų, kuriuos myli...

Paslėpkim nuoširdumą lyg didžiausią purvą, kuris mus sutepa, kuris lyg bjauriausia dėmė niekuomet neišsiskalbia iš mūsų sielų... Leiskim tam veidmainiškumui pavergti mūsų sielas, mūsų gyvenimus...

Dykuma... Taip galėčiau pavadinti mūsų sielas, kurios pavirto tuščiomis kiaurymėmis, kurios melste meldžia gaivališko lietaus iš mūsų, kad galėtų tapti pilnavertėmis žmogaus ramybės buveinėmis, tomis, kurioms nesvetimos tikrosios vertybės, tomis, kurios nebijo gailesčio, atjautos ir seniai pamiršto gerumo... Tik tos, tos bjaurios ciniškumo kaukės lyg dėlės įsiskverbia į mūsų širdis ir niekingai sleidžia nuodus po visą kūną... Ir tuomet, kai paskutiniai blogio lašeliai užvaldo mūsų esybę, tampame dviveidžiais cinikais, kuriems nuspėjauti ant viso pasaulio.

Dažnas pastebime per televiziją ar netgi savo kasdieniame gyvenime, kad nesusikalbame su tais, kuriuos tikrai mylime... Mes juos skaudiname, niekingai žeminame ir dar niekingiau apsimetame, kad mums dėl to nė velnio neskauda... Nors tuo pat metu širdys plyšta iš skausmo ir apmaudo, kad nemokame parodyti tos paprastutės meilės, kuri tapo gėdos ar net pajuokos objektu. Kodėl? Kodėl žmonės žudo save? Jie netiki savimi ir meile? Nejaugi mūsų visuomenėje yra paplitęs niekingumo virusas meilei, o mes neturime imuniteto jam atsispirti? Ar tai jau tapo mados tendencija apsimesti, kad nuoširdumas ir meilė neegzistuoja? Ji tėra silpnųjų bruožas? Stiprieji nemyli, nes jiems gerumas tėra skausmas... Skausmas? Taip, skausmas. Juk geras žmogus, kuris rūpinasi kitais, pastebi svetimą skausmą, supranta, kaip kitam skauda ir tą skausmą

pats empatiškai išgyvena. Tad kam gi jausti tą smaigiantį skausmą, kai gali pasislėpti pragmatizmo užuovėjoje ir nuodyti save toliau...

Aš nesmerkiu ir nemoralizuoju tų, kurie pasirinko tokį savo vaidmenį gyvenimo pjesėje. Aš ir pati nesu šventoji ar geroji samarietė, tiesiog pastebiu paplitusią dzin ligą svetimam skausmui mūsų visuomenėje. Tenoriu pasakyti, kad nepamirštume, jog ir mums patiems išaušta rytas, kai reikia žmoniškos atjautos ir supratingumo, paskatinančio, paguodžiančio, ar švelnaus žvilgsnio, kuris leistų suprasti, kad mes esame ne vieni. Tik, deja, galime tą patį rytą suvokti, jog turime šaltą, stingdančią vienatvę. Ir nieko daugiau....

Agnė Bielinytė, III g kl.

Monikos Aleknavičiūtės, IV g kl., nuotrauka

O sako – meilė nieko nekainuoja...

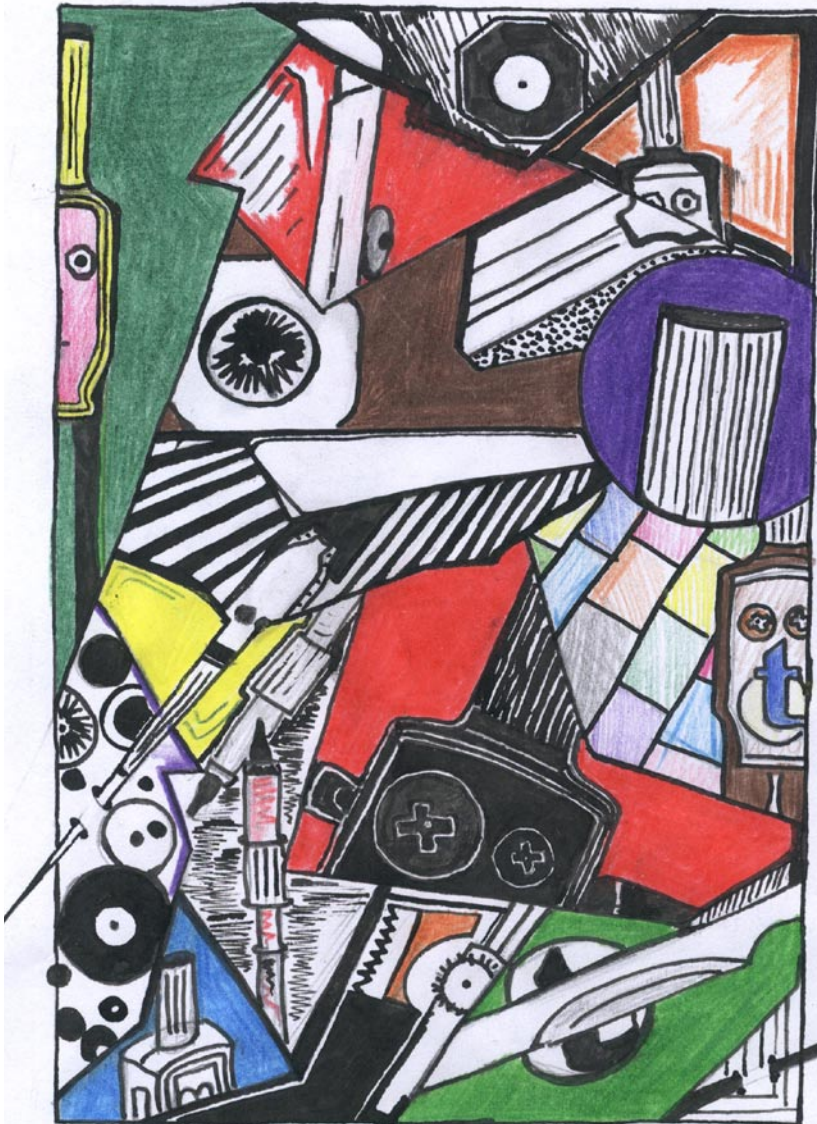
Slogi vientavės skraistė apgaubia pavargusias sielas... Velnio, kad jau pavasaris ir į širdį plūsta vilnijantis meilės poreikis, o gal pareigos jausmas kažką tooooko išimylėti? Juk visi tik ir tekalba, kad pavasarį kone būtina išimylėti, lyg kiti metų laikai tam jau neva netinkami. Absurdas. Sakote, aš skeptikė? Bet juk ir skepticizmas tikėjimo pradžia...

Į skutelius, be jokių skrupulų sudraskau pagalvę, nes negaliu pabėgti nuo kankinančių minčių, kurios lyg vampyrai su didžiausiu agonijos malonumu geria mano paskutinius gyvybės syvus... O čia tik pagalvė... Naujoji „Maksimoje“ kainuos 30 Lt. Iš liūdesio ar su Liūdesiu, geriausiu mano draugu, geriu arbatą,

juk ne akmens amžiuje gyvenu, tad lapelių lauke neprisirinksiu – arbata irgi kainuoja. Norėdama atrasti naują pasaulį, o gal pasirodyti intelektualiai panelė lankausi knygynuose, sako, skaitymas padeda atrasti save ir nukelia į dar netrastą erdvę. Nepagailiu ir tai erdvei lėšų... O kai nepadeda knygų žiurkės vaidmuo, mėginu pasinerti į virtualią realybę. Žmonės kalba, kad tasai langas į pasaulį gali taip įtraukti, jog tampa priklausomas, o priklausomybė man dabar ne pro šalį... Padėtų paskandinti liūdesį, kuris ir taip neskęsta... Tačiau ir vėl „conects“ kaštuoja... Turbūt bankrutuosiu, juk ir pažiūrėti eilinės muilo operos negaliu. Elektra – didžiausia prabanga, kai jau ir taip imame mokėti už orą...

O ką jau kalbėti apie kramtomąją gumą, kuri lyg karti piliulė padeda nuraminti išdilusius nervus, o dar ir nosinaitės nusišluostyti krokodilo ašaroms kainuoja... O noras sužinoti paskutines, karščiausias mados naujienas taip pat muša per kišenę – žurnalai, laikraščiai ne ant medžių auga... Ką jau kalbėti apie šokoladą, taip saldžiai užglaistantį širdies žaizdas... Ir viskas dėl to, kad pavasarinis meilės poreikis verčia pasitempti, štai ir spintoje revizija: ir moteriškas gobšumo jausmas plėšo mane į skutelius, jog eilinį kartą nėra ką apsirengti... Drabužiams pinigų nebeliko, kadangi širdgėlą maitinau bandelėmis ir kitais rinktiniais skanėstais... Nors kam tie drabužiai, jei neturi prieš ką jais pasipuikuoti?

Tai sakote, kad gyvendamas vienas išleidi mažiau? Sakote, kad meilė ir materialios vertybės – nesuderinami dalykai? Sakote, kai nieko neturi, tai ir nereikia nieko? O jūs pagalvokite, ar tikrai meilė nieko nekainuoja...

Emos Juškevičiūtės piešinys, IIg kl., 2010

Agnė Bielinytė, III g kl.

Šiandieninis Lietuvos žmogus

Naujas istorijos puslapis. Nauji iššūkiai ir viltys. Išsivadavimas iš sovietizmo liūno ir naujųjų tradicijų atgaivinimas. Europietiškos visuomenės kūrimas. Tačiau kur tuo metu yra paprastas žmogus? Kaip jis jaučiasi? Daugumai vyresniųjų jau neberūpi šie klausimai, nugyvenę sunkų gyvenimą jie tepageidauja ramios senatvės. Vidutinio amžiaus žmonės dar puikiai prisimena sovietinius laikus ir įaugusią ideologiją, kurią sunku ištrinti. Juk dažniausiai jiems tai nelabai berūpi... Pagrindiniai tokių „piliečių“ rūpesčiai – darbas, sąskaitų, paskolų apmokėjimas ir šiaip materialinės gerovės kūrimas sau ir savo vaikams. Ką gi – belieka jauniausieji – paaugliai ir jaunimas iki trisdešimties. Paaugliai dar tėra visuomenės „žiedai“, iš kurių vaisius matysime tik po dešimties ir daugiau metų. Pilietiškai jauni žmonės, betrykštantys maksimalizmu, bando traukti tą naštą. Bet ji labai sunki.

Jeigu jaunuolių širdyse nepavyko įdiegti meilės Tėvynei ir patriotizmo pagrindų – laukia problemos. Viena iš jų – emigracija. Neiškentę blogo socialinio klimato, pasunkėjusių gyvenimo sąlygų ir savirealizacijos trūkumo – jie tiesiog „šauka“ į užsienį. Skaitydamas S. Gedos eilėrašį „Giesmė apie pasaulio medį“ pajutau labai stiprų patriotizmo dvelksmą, patyriau žinojimą, kas tu esi, kur tavo šaknys, kas tave sieja su žeme, ant kurios tu stovi.

Iš tiesų tas ryšys – vidinis, nematomas ir nerodomas aplinkiniams – tikrai yra... Argi tą patį galime matyti šiandieninėje Lietuvoje, ar galime išvelgti tą ryšį – sunku pasakyti. Gal dėl to, kad mūsų piliečiai arba vaizduoja didelius patriotus ir „gina“ Tėvyne nuo kitaminčių, arba tyliai širdy sako sau, kad aš patriotas, ir nieko daugiau nedaro. Puikų pavyzdį neseniai matėme vykusiu eitynių „už lygybę“ Vilniuje metu, kai buvo pasitelkta daugybė policijos pajėgų apginti akcijos dalyvius nuo „Tėvynės saugotojų“. Kaipgi turi jaustis žmogus, kuris nėra toks kaip dauguma, jo nemėgsta „trys ketvirčiai Lietuvos“? Matyt, žodis „tėvynė“ jam turėtų apkarsti. Tada ir patriotizmui vietos nelabai telieka. Norisi bėgti...

Taigi svarstydamas apie žmogaus padėtį Lietuvoje galiu išskirti keletą šios temos aspektų: žmogui, kuris pritaria daugumai ir lenkiasi valdžiai, problemų nekyla ir jo padėtis gera, nes valdžia padeda saviems. O tiems, kurie kažkuo išsiskiria iš daugumos (arba tiesiog nenori jai priklausyti), kova tęsiasi. Tęsis dar ilgai ir nuobodžiai, ta našta bus perduota jaunimui, kuris turės (galbūt netgi privalės) galutinai sugriauti sovietinės visuomenės griaučius ir juos giliai palaidoti po žeme.

Martynas Žėkas, IV g kl.

Aiščio Jurkonio, IIg kl., fotografija, 2010

Vakar vakare Lietuvą sukrėtė kraupi žinia

Juozo Apučio kaime, ties „Horizontu, kur bėga šernai“, keturiasdešimties metų moteris skaudžiai sužalojo savo vyrą ir dviejų vaikų tėvą.

Kas gi tą vakarą atsitiko? Vakar Gvildžiui žmona su šluotražiu išmušė kairiąją akį ir sužalojo dešiniąją, su kuria vyras vis dar gali matyti.

Kaip visa tai atsitiko? Moteris teigia, kad jos vyras mėgsta išgerti, visiškai nesirūpina savo šeima ir namais. Taigi, tą vakarą vyras į namus grįžo išgėręs ir, užuot ėjęs miegoti, jis nuslinko į virtuvę pas žmoną. Norėdamas pasisveikinti ir pasikalbėti Gvildys uždėjo savo sunkią ranką žmonai ant peties. Moteris nesitvėrė pykčiu ir nevaldydama savo veiksmų šluotražiu trenkė vyrui į veidą, taip sužalodama jam akis. Yra manoma, kad tuo metu moteriai buvo aptemusi sąmonė, todėl ji nevaldė savo veiksmų. Po kraupaus įvykio Gvildienė tiesiog negalėjo suvokti, kas atsitiko, ir ne savu balsu sukliko, suprasdama, ką padarė.

Turbūt jūs pagalvosite, ką tuo metu darė pats Gvildys? Ogi nieko – jis išliko ramus,

atsisėdo prie stalo, rankšluosčiu užsirišo akį ir svyruodamas išėjo iš trobos.

Kaimo žmonės teigia, kad tą vakarą Gvildį matė važiuojant į ambulatoriją, bet kaip bebūtų gaila, jis iš ten išėjo labai greitai, nesulaukęs savo eilės. Vėliau sužeistasis pastebėtas kaimo alinėje, kur buvo pajuoktas alinės klientų. Tik vėliau, atėjus Onutės, Gvildžio žmonos, tėvui, vyrai ilgai sėdėjo dviese prie staliuko ir šnekučiavosi, tik niekas nežino apie ką. **Žmonės mano**, kad tą vakarą Gvildys atrodė labai nusiminęs ir neramus. Besikalbėdami vyrai išgėrė daug.

Visiškai sutemus Gvildys su seniu išėjo iš baro ir pasuko savais keliais. Mat sužeistasis sėdo ant dviračio ir išvažiavo į namus. Labai gaila, bet **naujausios žinios parodė**, kad vyras į namus vis dar nesugrįžęs. Aplinkiniai mėgina atspėti, kas jam galėjo atsitikti ir kas dėl to kaltas, gal vėl Onutė, Petro Gvildžio žmona?

*Tyrimą atliko Viktorija Zigmantaitė, IV g kl.
P. s. Kas atsitiko ir kur pradingo Petras Gvildys,
atsakymą surasite perskaitę Juozo Apučio novelę
„Horizonte bėga šernai“.*

Aiščio Jurkonio IIg kl. fotografija, 2010

Galbūt aš pralaimėjau mūšį, bet ne karą!

Vėjas pučia. Šlama mano klevo lapai. Žvilga įkeltas vainikas. Ir aš giedu himną Tėvynės. Ir nesvarbu, kad tuoj ateis Nuomininkas ir pradės rėkt. Tfu ant jūsų visų, nuomininkai. Iš manęs jau viską, ką galėjot, atėmėt, bet šito klevo aš jums neatiduosiu! Nes aš turiu sielą, jos niekada nepalaušit! Galbūt aš praradau viską, net ir kūną ir tą sugebėjau parduoti. Bet sielos jūs neatimsite! Ir mano dukrelės taip pat! Kai matau jos švytinčias akis, aš negaliu nekovot, negaliu tylėt ir leist visokiems nuomininkams gadint man gyvenimo! Galbūt aš pralaimėjau mūšį, bet ne karą! Aš dar kovosiu! Negersiu

tarpuvartėse, gersiu kaip džentelmenas su švarku ir kaklaraiščiu. Mokysiu ir kitus taip elgtis ir nesikeikti, juk reikia mylėti savo kalbą. Geriu ne dėl šviesesnio rytojaus, o tam kad jūs greičiau paspringtumėte ir padvėstumėte. Jūs kaip erkės siurbiat mūsų tautos kraują ir, negana to, įvedinėjat savo tvarką! Tfu ant jūsų! Dinkit iš čia, nuomininkai! Atstokit nuo mūsų brangiosios Tėvynės.

*Martynas Žekas, IV g kl.
Parašyta pagal S.Šaltenio novelę „Amžinai žaliuojantis klevas“*

Pasaulis nėra toks žiaurus...

Aš norėčiau, kad kuo greičiau baigtųsi šie „tamsieji“ laikai, kurie mane privedė iki tokio gyvenimo, šios situacijos. Aš žinau – prasigėriau... Tačiau už viską labiausiai pasaulyje myliu savo dukrytę. Vien dėl jos stengiuosi nepalūžti ir išlikti žmogumi. Noriu neatrodyti beviltiškas savo mergytei, todėl nešioju kaklaraištį ir skrybėlę. Žinau, kad jai tai patinka. Labai gailla, kad pasidaviau vienai pagundai ir pragėriau savo palta, bet tam, kad neskaudinčiau dukros, pasakiau jai, jog greitai ir švarkai bus nebereikalingi žmonėms, todėl nereikia man palto.

Stengiuosi nebegerti tarpuvartėse kaip kiti, kurie tokiu būdu tolsta nuo savo gimtosios kalbos, kurią ginu lygiai taip pat, kaip ir savo orumą. Nors nuomininkas atėmė iš manęs žmoną, tą nenaudėlę, kuriai rūpi tik materialūs dalykai, ir po truputį jis ruošiasi atimti mano namus, aš stengiuosi nepalūžti, neleidžiu būti žeminamas. Juk jis yra tik nuomininkas, o aš tikrasis namų šeimininkas, šiuo metu atliekantis naktinio sargo pareigas. Dažnai mėgstu pasišaipyti iš nuomininko tam, kas parodyčiau savo brangiausiajai dukrelei, jog mes nesame vargšai.

Vis dėlto gyvenime aš daugiau laimėjau nei nuomininkas. Turiu namą, nors jį tik nuomuoju, turiu žmogų, kuris labai mane myli – tai mano dukrelė, mano svajotoja. Dar yra klevas ir aš gyvensiu tol, kol jis žaliuos, todėl jį labai saugau, man šis medis it Krėvės Skerdžiui suteikia vilties, kad ateityje pasaulis bus geresnis. O svarbiausia tai, kad mudu su mano mergyte turime sielas, kurių palaužti niekas negali, nes tai neįmanoma. Aš pripažįstu, kad esu priklausomas nuo alkoholio, bet tik tai man leidžia pamiršti visus rūpesčius ir sunkumus. Šis gėrimas man padeda nusiraminti ir galvoti, kad pasaulis nėra toks žiaurus...

Mergytė neleidžia man susitikti su draugais, kurie mėgsta išgerti, ir aš jos klausau. Juk gyvenu tam, kad mano dukra būtų laiminga. Kaip tik galėdamas padėsiu jai gyventi laimingą ir prasmingą gyvenimą, nenutolstant nuo Tėvynės.

*Rugilė Jaciunskaitė, IV g kl.
Parašyta pagal S.Šaltenio novelę
„Amžinai žaliuojantis klevas“*

Aisčio Jurkonio IIg kl. fotografija, 2010

„Lietuvių kalba tampa tokia sudėtinga kitiems, jog net pats lietuvis nežino, nei kur tą kablelį dėti ar kaip tą žodį parašyti...“ – padarė genialią išvadą Edvinas ir Mantas po eilinės paskutinės lietuvių kalbos pamokos.

Redakcija

Miglė Kalvinskaitė, Asta Želežauskaitė,
Raimunda Sikorskaitė, Živilė Aleksūnaitė,
Justina Ivanauskaitė, Ugnė Bingelytė,
Giedrė Pačauskaitė, Aistis Jurkonis,
Agnė Bielinytė, Jovita Žėkaitė

JAGA

„Šuliny“ ©

Laikraštį kuruoja: mokytojai Rita Černiauskienė, Vytautas Černiauskas

Adresas

Seinų 10, LT-65333 Merkinė, Varėnos raj. tel 8 310 57275